

TIPY Z PRAXE PRO ADAPTACI DÍTĚTE S OMJ V MŠ

Jak uzpůsobit prostory mateřské školy, aby se v ní i děti s OMJ cítily dobře? Jak podpořit počáteční komunikaci, když se dítě nedorozumí česky? Na co připravit své pedagogy a další zaměstnance?

- Inspirujte se komplexním výčtem praktických tipů na [Inkluzivní škole](#).
- Rádi Vám i kolegům poskytneme telefonickou, popř. i osobní metodickou podporu.
- Pro konzultaci konkrétního případu [kontaktujte odbornou pracovníci pro Váš stupeň či region](#).

Před nástupem do MŠ

Proces adaptace dítěte v mateřské škole by měl začít ještě **před jeho přijetím**. Podstatná je zejména **komunikace s rodiči** a uzpůsobení schůzek faktu, že rodiče nemusí komunikovat česky.

- Zvolte **jednoduchou komunikaci**, pište termíny číslicemi, snažte se zprostředkovat informace v jazyce, který rodiče ovládají, domluvte se na nástroji komunikace (email, notýsek pro záznamy...).
- Uspořádejte **adaptační přípravnou schůzku** pro rodiče a děti (červen, srpen) - kde si promluvíte o důležitosti jazykové podpory a jejích možnostech. Zároveň je důležité, aby rodiče rozvíjeli své dítě v jeho rodném jazyce.
- Využijte **překlady formulářů a informativní dopisy pro rodiče**.

Komunikace s dítětem s OMJ

- Po nástupu do mateřské školy dítě může prožívat tzv. **tiché období**: dítě potřebuje čas, aby zpracovalo novou situaci a zorientovalo se v neznámém prostředí.
- Myslete na všudypřítomnou **vizuální podporu**.
- Využijte **komunikační kartičky**, k dorozumění se s dítětem zejména v prvních dnech.
- Při ostychu dítěte v prvních dnech lze využít **maňásku** nebo **hračku** jako prostředníka pro navázání kontaktu mezi učitelem a dítětem.
- Snažte se používat **stejně obraty a slova**, zapojte neverbální prvky komunikace, zadávejte jasné a stručné instrukce, využívejte názornost.

První dny ve škole

- Umožněte **přítomnost rodičů** s dítětem první dny po nástupu do MŠ.
- **Prodlužujte** délku pobytu dítěte v MŠ postupně.
- Využijte **adaptační plán** - kde jasně stanovíte organizaci docházky.
- Nechte dítě, aby si do MŠ přineslo svoji hračku, knížku, nebo jakýkoliv **oblíbený předmět z domova**.

Zaměstnanci mateřské školy

- Posilujte u všech svých zaměstnanců **otevřenost a respekt k odlišnostem**.
- Dbejte na to, aby se o dítě s OMJ starala **stejná paní učitelka**. Přispějte to k pocitu bezpečí dítěte.
- Seznamte všechny zaměstnance se správnou výslovností jména dítěte, s tím, odkud dítě pochází a jakými jazyky se dorozumí.

Organizace prostoru mateřské školy

- Inspirujte se nápaditými **příklady z praxe**, které **přednesla Barbora L. Stralczyňská** na konferenci METY v říjnu 2020.
- Používejte v mateřské škole **různé jazyky** (můžou to být názvy místností, pozdravy na zdi...). Rodiče dítěte se tak budou v MŠ cítit více "doma" a vítáni.
- Vybavte školu dostatkem **rozmanitého vybavení a her**, které podněcují děti k interakci.
- Vytvořte **různé tematické koutky** (relaxační, čtecí, výtvarný, herní...). Mezi knihy zařadte i knihy v jazycích dětí s OMJ.

Denní režim

- Snažte se o **pravidelný denní režim**. Dítě získává **pocit jistoty**, když ví, co se právě děje a co bude následovat.
- Stáhněte si **obrázkový denní režim**. Obrázky s aktivitami můžete nalepit na papír tak, jak jdou většinou za sebou. Když je dítěti smutno, ukážeme mu na obrázcích, kde se v průběhu dne nachází, aby vědělo, kdy půjde domů. Můžete se také společně naučit **básničku o denním režimu**.

Projekt Program na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků cizinců, registrační číslo AMIF/25/01, je financován v rámci Národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a spolufinancován Ministerstvem vnitra ČR.